

S-a ridicat deodată și a pășit iar în mijlocul viscolului, în noapte, în lumea rece și înghețată.

Fulgii mărunți îi tăiau răsuflarea, dar el a început să meargă.

Iese din vale. Urcă landa și ajunge pe platoul învecinat, e pustiu și aproape fără ridicături, ghețarul a netezit demult întreg muntele. Vântul de miazănoapte îi șuieră din când în când în spate, noaptea e neagră de jur împrejur, întunericul curge din miezul viscolului, din inima fulgilor albi. N-a urcat niciodată atât de sus, n-a fost niciodată atât de aproape de cer, dar nici atât de departe de el, în același timp. Înaintează cu greu, părăsit de toți, numai de Dumnezeu nu, atâta doar că Dumnezeu nu există. E așa de frig. I-a înghețat capul și creierul i s-a făcut ca o mlaștină încremenită sub un strat gros de gheață și de promoroacă, întins cât vezi cu ochii și fără vreun semn de viață, numai dedesubt se mai mișcă firav câte ceva, amintiri, chipuri, cuvinte, doar tu îmi ești plăcere-n lume. Mișcarea asta ar avea darul să topească în vreun fel gheața, să cheme păsările cântătoare, să răspândească mirosul florilor. Dar sus pe platou nu miroase a nimic, nu-i decât ger și noapte, băiatul merge fără încetare, orele trec și se face dimineață. Și apoi trece și dimineața. Nu mai are nici un gând în minte, picioarele i se mișcă mecanic și asta e un lucru bun, dar ar trebui totuși să aibă grijă fiindcă toate se sfârșesc la un moment dat, chiar și platourile înalte care, câteodată, se întâmplă să se termine pe

neașteptate, pur și simplu se opresc deodată și în locul lor se cascadează golul care te amețește.

E de mirare, până la urmă, că băiatul n-a pus încă pasul în gol, să se prăbușească în moarte. Disperat cum se află, înțepenit de frigul care l-a cuprins cu totul, amorțit de durere. Dar poate e în stare să adulmece cum se schimbă aerul din jur, unii au darul ăsta, să simtă că limba de pământ se termină în hău. Șovăie, pune pasul cu grijă, pipăind înainte, trece o vreme până să găsească o cale ca să coboare. Firește că nu e cea mai bună, stâncile îl zgârie, cade pe brânci și pielea i se jupoaie, dar rămâne în viață: ce să ceri mai mult. Uite că a ajuns în vale, în valea Tungudalur. E locul unde mergem noi vara, când soarele-i sus pe cer, verde e iarba și pe jos există niște chestii care se cheamă flori, mergem câteodată mai mulți și luăm și ceva de mâncare, zâmbim și ne bucurăm. Zicem atunci că mergem la pădure, fiindcă în valea Tungudalur se află două-trei petice de pământ unde cresc niște ulmi strâmbi ca vai de ei. Cea mai groasă ramură a lor e în stare să țină o pasăre, dar un om nu, băiatul se sprijină o clipă de un trunchi, a lăsat deja în urmă platoul înalt, a lăsat ziua și noaptea, somnul și moartea. Apoi coboară în vale și se îndreaptă către noi, către Sat, și e ziua întâia a lunii lui aprilie.

Vorbele nu seamănă între ele.

Unele sunt luminoase, altele apăsate de umbră. Aprilie, de pildă, e o vorbă plină de lumină. Zilele se fac mai lungi; limpezimea lor înaintează și pătrunde ca o

suliță în întuneric. Ne trezim într-o dimineață că au sosit stolurile de ploieri, că soarele a căpătat putere, că smocuri de iarbă s-au ivit înverzite de sub zăpadă, că bărcile sunt împinse iar în apă, după ce au stat trase la țarm cât a fost iarna de lungă și-au visat la valurile mării. Aprilie e un cuvânt făcut cu totul din lumină limpede, din cântec de păsărele, din nerăbdare. Aprilie e luna cea mai plină de nădejdi din tot anul.

Totuși, numai Dumnezeu știe cât de departe ne e verdele câmpiei în ceasul în care băiatul coboară greu în valea Tungudalur, când merindele i s-au isprăvit de mult, capul îi e o mlaștină înghețată și i-au amorțit mâinile și picioarele, iar în spate poartă o povară mai grea ca plumbul, o carte care i-a ucis cel mai bun, nu, i-a ucis singurul prieten. A trecut așa de puțin de când plecau amândoi din Satul de pescari, băiatul se smiorcăie ușurel pe drum, deși abia mai găsește putere și pentru asta, după-amiaza se sfârșește încet și zăpada nu mai cade din cer. Acolo unde se poate, merge pe plajă, unde nu, o ia peste landele care se desfac între munte și mare, nu mai late de câteva zeci de metri. Se oprește lângă un pârâu și se uită lung la țeava de fier așezată acolo din porunca negustorului Friðrik de la prăvălia lui Tryggvi, cea mai mare din Sat. E o țeavă lungă, înălțată pe picioare pe jumătate înfundate în pământ, și la un capăt al ei curge un fir de apă limpede, care nu îngheață niciodată. Oamenii lui Friðrik trec în fiecare zi cu barca prin fiord ca să ia de aici apă pentru prăvălie și pentru bărcile trase la mal, când se întorc

din larg. Firește că în Sat găsești și puțuri, dar apa lor nu prea e bună de băut, e amestecată cu apă de mare și câteodată cu murdării de tot felul, unii se distrează aruncând în fântână mizerii, ba chiar fac pipi înăuntru, stai și te întrebi câteodată dacă nu cumva pe unii oameni i-a mușcat dracu' de cur. Băiatul bea cu înghițituri mari apa rece ca gheața. Se uită spre fundul fiordului la casele negustorilor danezi, ridicate pe limba de pământ care înaintea în mare, sunt cele mai vechi case din Sat, au fost construite în prima jumătate a secolului al optsprezecelea. Două hangare slujesc de atelier și de depozit pentru prăvălia lui Tryggvi; alături de ele se află Casa Negustorului, unde, de câțiva ani, locuiesc casierul principal și nevasta lui. E bântuită rău casa asta, casierul și nevastă-sa sunt singurii care au rezistat mai mult de douăsprezece luni, unii spun că așa ceva a fost posibil numai fiindcă le lipsește imaginația, altfel ar fi băgat de seamă ce du-te-vino de fantome e acolo. Băiatul se uită cu ochii mijiți spre case, se văd destul de încețoșate, ai zice că aerul e murdar, deși afară e destulă lumină, prea multe detalii nu se deosebesc de la distanța asta. Apoi, băiatul pleacă mai departe. I-a făcut bine să bea apă, i-a dat puterea să-și miște picioarele și-i face bine și e că nu mai merge prin zăpadă, e mai ușor pe plaja pustie, țărmlul e curat, fără bucăți de stâncă așa cum erau în tabără, acolo pietroaiele erau neîncetat strunjite de valurile fluxului. Se simte deodată fulgerat de un gând: acum două zile, nu mai mult, stăteau amândoi pe pat și citeau, așteptându-l

pe Árni. Așa de tare îl lovește gândul ăsta, că se duce spre coasta muntelui și se așază între doi bolovani, uitându-se cu ochi goi drept în față, în timp ce văzduhul se încheagă împrejur și amiaza se preschimbă pe nesimțite în seară.

La ce bun să mergi înainte?

Ce face el aici?

Nu era mai bine să fi rămas în tabără, să privegheze trupul mortului, să îl ducă la ai lui, la ce-s buni prietenii dacă nu la asta, se zice de pomană că prietenia e treaba aia care rezistă dincolo de mormânt? Suspină, gândindu-se că a trădat totul. Rămâne multă vreme așezat între bolovani, începe iarăși să ningă. Ninge oare în valea asta unde atâția oameni se gândesc la Bárður, se străvede luna printre nori, oare iubita lui Bárður o fi ieșit în pragul casei să se uite la ea? Bárður ieșea totdeauna la ora opt să se uite la lună, exact în momentul în care iubita lui, în pragul căsuței de la fermă, făcea la fel, îi despărțeau munți și văi și uriașe depărtări, dar ochii li se întâlneau fără opreliști privind luna, la fel ca ai tuturor îndrăgostiților de la începutul veacurilor, luna de-asta a și fost pusă pe cer.

Băiatul a plecat mai departe. Merge de-a lungul plajei până zărește biserica, de-acolo o ia de-a curmezișul și iar e nevoit să meargă prin zăpadă. Se sprijină o clipă de zidul cimitirului, Satul e ascuns de o perdea de fulgi, casele din preajma bisericii abia se deslușesc, tremură câte o lumină palidă la vreo fereastră și aproape toți oamenii dorm la ora asta, căci așa se cade, oricum, nu

dorm la fel de adânc precum cei din spatele lui. Se mai văd încă urmele pe care le-a lăsat pastorul Þorvaldur venind de la biserică până la ulicioara lui, un pic mai jos. Băiatul calcă peste ele, nu-i sunt de prea mare ajutor, dar ceva-ceva tot fac. Ulicioara unde se află cafeneaua e acoperită cu un strat gros de zăpadă, în care urmele lui Þorvaldur se încălesc și până la urmă dispar. Băiatul stă în mijlocul drumului, fulgii i se îmbulzesc în jur, piciorul drept îi cântărește o tonă și stângul, trei, prea multe și prea înalte troiene se ridică între el și ușă. La fel de bine ar face dacă ar rămâne acolo nemișcat, în nădejdea că Lúlli și Oddur ar croi o cărare cu lopețile până la el, dar degeaba, el nici nu știe cine sunt Lúlli și Oddur, cu atât mai puțin că ei doi petrec toată iarna curățând ulițele din Sat, ce noroc chior au avut să găsească o slujbă ca asta, din septembrie și până-n luna lui mai să stai doar pe uscat, de ce i-o lovi norocul numai pe unii toată viața și pe alții, ba? Ulicioara e mărginită de opt case, toate de mărime respectabilă. Băiatul sare peste un troian și se apropie de casa unde e și cafeneaua lui Geirþrúður. Viața pe care a trăit-o până acum a rămas în urmă și în față n-are decât un ocean de nesiguranță, de un singur lucru e sigur, că are să dea cartea aceea înapoi și că are să le spună tuturor că singura ființă care conta pentru el s-a dus și n-are să se mai întoarcă niciodată. Atunci, la ce bun să mai trăiești, la ce bun, întreabă el fulgii de afară, dar fulgii nu-i răspund nimic, doar cad la pământ, albi și tăcuți. Bun, mă duc să dau cartea înapoi, mulțumesc